Afvalbeleid & uitvoering Wageningen UR

Wageningen University & Research centre (Wageningen UR) is een kennisinstelling waaraan onderwijs en fundamenteel en praktijkgericht onderzoek plaats vindt. Inherent aan haar activiteiten produceert Wageningen UR afval.

Wageningen UR beoogt transparantie naar belanghebbenden/stakeholders op gebied van haar duurzame bedrijfsvoering. Dat is de reden dat in dit memo is vastgelegd hoe Wageningen UR omgaat met afval, qua beleid en uitvoering.

Beleid

Wageningen UR volgt qua afvalbeheer de Ladder van Lansink. Dit betekent dat het beheer er op is gericht prioriteit te geven aan de meest milieuvriendelijke verwerkingswijzen. Deze staan bovenaan de 'ladder'. De ladder is vervolgens opgebouwd uit treden, te weten 'voorkomen', 'hergebruiken', 'recyclen', 'energie-terugwinning', 'verbranden' en 'storten' (zie figuur 1). In het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) is de indeling verfijnd.

Figuur 1. Ladder van Lansink

De afvalinzameling, -verwijdering en -verwerking van Wageningen UR is gebaseerd op:
- voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving (Landelijk AfvalbeheerPlan en Wet milieubeheer);
- gescheiden afvalverzameling door een erkende afvalinzamelaar;
- voorlopen in de duurzame bedrijfsvoering.

Daarnaast heeft Wageningen UR de volgende uitgangspunten:
- Het niet storten van het ingezamelde afval, tenzij er geen andere optie is (bijv. asbest). Het ambitieniveau voor niet-gevaarlijk afval is 100% niet storten.
- Het zo veel mogelijk intern verwerken van tuin- en groenafval van Wageningen UR door de composteer- en vergistingsinstallaties in Wageningen en Lelystad.
- Het aansluiten bij de lokale (gemeentelijke) klimaatdoelstellingen, waar dit redelijkerwijs mogelijk is.
- Het toepassen van proven technology.
- Het recyclen/verwerken van E-waste en Wit- & Bruingoed conform de WEEE-richtlijn.
- Het oud-papier en karton wordt ingezameld, verwijderd en verwerkt als 'vertrouwelijk'.
- Het aanbesteden conform criteria duurzaam inkopen van Agentschap NL.

De duurzame bedrijfsvoering van Wageningen UR neemt altijd de punten van de MVO-verklaring, inclusief duurzaam inkoopbeleid, in acht (zie www.wageningenur.nl).

Uitvoering

De belangrijkste afvalstromen binnen Wageningen UR zijn:
- restafval;
- oud papier en karton;
- e-waste;
- kunststoffen;
- vlakglas;
- gevaarlijk afval (kantoorafval, labafval, ziekenhuisafval);wit- & bruingoed.
- GFT/tuinafval;
- glas;
- hout;
- metaal;

Deze stromen zijn onderverdeeld in een drietal categorieën, te weten:
I. niet-gevaarlijk afval/bedrijfsafval
Dit is al het bedrijfsafval met uitzondering van gevaarlijk afval, papier, karton, vertrouwelijke informatiedragers en folie. Deze categorie is grofweg onder te verdelen in restafval, glas, GFT/swill (gegaarde voedselresten), groenafval, kunststof, bouw- & sloopafval (BSA)/puin/overige bouwgerelateerde stromen, overige stromen zoals hout, metalen, vlakglas en grof afval.
Inzameling van deze categorieën vindt plaats door de afvalleverancier.

II. gevaarlijk afval
Dit is al het afval dat gevaarlijk is voor mens, dier en milieu, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 lid 1 van de Wet milieubeheer. De belangrijkste stromen binnen Wageningen UR zijn laboratoriumafval, Specifiek Ziekenhuis Afval (SZA) en Kantoor Gevaarlijk Afval (KGA).

Ook E-waste en Wit- & Bruingoed is door Wageningen UR als gevaarlijk afval benoemd. Inzameling van deze categorie vindt plaats door de afvalleverancier. Enkele keren per jaar wordt een milieutechnisch adviseur ingeschakeld voor hulp bij het afvoeren van de afvalstroom 'labchemicaliën divers'. Hierbij wordt een verzameling af te voeren chemicaliën ingedeeld naar ADR-klasse, gesorteerd, een paklijst opgesteld, verpakt etc. Daarnaast wordt zeer incidenteel een Milieu Technisch Adviseur ingeschakeld voor het achterhalen van de samenstelling van een onbekende afvalstroom.

III. oud papier & karton, vertrouwelijke infodragers en folie
De verwerking van papier en folie is erop gericht zoveel mogelijk reststoffen opnieuw in te zetten als grondstof. Informatiedragers zijn in dit digitale tijdperk niet meer alleen papieren informatie-dragers. De meeste informatie wordt digitaal opgeslagen. Toch is dit informatie die soms vernietigd moet worden, omdat het niet meer relevant of actueel is. Het vernietigen van deze informatie is een specialistische aangelegenheid.
Inzameling van deze categorie vindt plaats door de afvalleverancier/dienstverlener.

Bovenstaande stromen worden per categorie voor heel Wageningen UR aanbesteed. Criteria voor het gunnen van aanbestedingen zijn kosten, dienstverlening (incl. logistiek en wijze van recycling), facturatie, (management)informatieverstrekking en duurzaamheid. Beoordeling van het nakomen van afspraken en kritische prestatie-indicatoren worden getoetst en vastgelegd onder verantwoordelijkheid van de contractmanager.

Wageningen UR heeft naast bovenstaande 3 categorieën nog de volgende aparte afvalstromen:
- Radioactief afval
  Het kortlevende radioactief afval wordt onder condities bewaard op de locatie, totdat het voldoende is vervallen om te mogen worden afgevoerd als gevaarlijk afval. Daarnaast komt er zeer beperkt langlevend radioactief afval vrij. Dit wordt afgevoerd naar de COVRA.
- Kadavers en aanverwante stromen
  Dit afval wordt opgehaald en verwerkt door de Rendac, conform Europese destructiewet.
- Bouw- & sloopgerelateerd afval van nieuwbouw- en renovatiewerkzaamheden.
  De afvoer van dit afval wordt uitbesteed aan de (hoofd)aannemer.

De afvalscheiding van Wageningen UR vindt plaats aan de bron. De hoeveelheid afvalstromen die wordt gescheiden verschilt per locatie en is afhankelijk van i. de hoeveelheid en samenstelling van het vrijkomende afval en ii. de fysieke mogelijkheden/beperkingen van de locatie.
De samenstelling van het vrijkomende afval wordt niet alleen bepaald door de functie van de locatie (kantoor, onderwijs, lab, restaurant, kas), maar ook door het type onderzoek dat plaatsvindt.

De wijze van interne afvalinzameling verschilt per locatie en is een mengvorm tussen inzameling op de werkplek en centrale inzameling. De uitvoering is ook locatiespecifiek en wordt verzorgd door schoonmakers en eigen facilitair medewerkers. Op de onderwijslocaties Forum en Orion wordt de interne afvalinzameling van het niet-gevaarlijke afval verzorgd door een externe dienstverlener: EcoSmart.

EcoSmart claimt dé partij te zijn die in staat is organisaties en gebouwen afvalvrij te maken. De reststromen worden aan de bron gescheiden (zie figuur 2), en het afvaltraject wordt van bron tot en met verwerking duurzaam en efficiënt beheerd. Het resultaat van de afgelopen jaren EcoSmart bij Wageningen UR is dat bijna een kwart minder restafval geproduceerd is.

Figuur 2. Gescheiden afvalinzameling in onderwijsgebouw Forum.

Wageningen UR houdt de ontwikkelingen op gebied van afval bij.
De komende jaren zal Wageningen UR zich richten in het doorontwikkelen van het afvalbeleid en uitvoering bij Wageningen UR.